

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vagyontalanok jogvédelme.

Zombor, 1908. november 9.

III.

Mivel jogrendünk egyik alaptétele szerint a törvény nem-tudásával senki sem védekezhetik, az államnak és a társadalomnak kötelessége oly intézményről gondoskodni, melyek a vagyontalanokat ingyen jogi tanácssal ellátják.

A külföld, különösen pedig Németország ismertett intézményei rámutatnak a feladatra, melynek megoldása a vagyontalanoknak ingyenes jogi tanácssal való ellátása dolgában az államra, a községekre és a társadalomra hárul és tájékoztatnak a módokat felől is, hogyan létesíthetők a szegény ember jogvédelmét szolgáló intézmények.

Nálunk eddig e téren édes-kevés történt. Csak a legutóbbi években kezdünk ráeszmélni, hogy a szegények jogvédelmét a pártfogó ügyvéd perrendtartásszerű kirendelése nem merítette ki. Az első fecske a budapesti *Jogvédő egyesület vagyontalanok számára* volt, mely 1897-ben alakult és azóta szakadatlanul működik s két év óta 4000 korona állami támogatásban részesül.

A néhány évvel ezelőtt alakult Feminista Egyesület szintén jogvédő egyesület a nők részére.

Az első vidéki intézmény, mely a szegények jogvédelmét iktatta feladatai közé, a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület fiókintézményeként 1904-ben létesített temesvári néphivatal volt, mely tavaly *Temesvári Népiroda Egyesület* címe alatt önálló egyesületté alakult át. A napilapok hiradása szerint hasonló néphivatalok keletkeztek a múlt év folyamán Kolozsvárt és Lu-

goson is. Végül a földmivélségi kormány Marosvásárhelyt a székely kirendeltség kebelében létesített intézményt a vagyontalanoknak ingyenes jogi tanácssal való ellátására.

A temesvári népiroda teljesen díjtalanul tanácssal és utbaigazítással szolgál s a szükséghez képest beadványokat készít, közbenjár vagy eljár a vagyontalanok adó-, katonai- és iskolai ügyeiben, családügyekben, betegsegélyzőpénztári és anyakönyvi ügyekben; díjtalanul beszerzi a szükséges okiratokat, köz- és társadalmi segínyt eszközöl ki a rászorulóknak; polgári peres ügyekben pártfogó ügyvédet ad és általában minden oly ügyben segédkezik, amelyben a közreműködésre a lehetőség megvan.

Ilyen népirodának kellene működnie minden járásbirósági székhelyen. Szervezésének és fentartásának költségei oly minimálisak, hogy még a legszegényebb város társadalmá is könnyen előteremtheti a politikai község némi támogatása mellett. A közhatóságnak mindenekelőtt helyiséget kell a népiroda rendelkezésére bocsátania, úgy mint Budapesten és Temesvárott történt. Ily támogatás mellett a temesvári népiroda évi költségvetése mindössze 800 korona s ennek is jórésze — 360 korona — az irodavezető tiszteletdíjára esik. Kisebb városok természetesen még ennél is kisebb költséggel tarthatják fenn a népirodát.

A népiroda működésének sulypontja az ingyenes tanácsot nyújtó személyekben van. Ezt a kérdést a temesvári népiroda úgy oldotta meg, hogy a társadalom színét-javát betoborozta a teendők ellátására. Az állami, megyei és városi hatóságok fején kívül minden szabad foglalkozás képviselőjét — az ügyvédet, az orvost, a mérnököt, a tanárt, a lapszerkesztőt, a gyárigazgatót

stb. — benn találjuk az intéző bizottságban.

Ha elgondoljuk, hogy a népirodák egyik főfeladata védelmébe fogadni a vagyontalanokat a hatóságok zaklatása, gondatlansága, sőt — sajnos — elég gyakran bűnössége ellen is, attól lehet tartani, hogy az intézőségben helyet foglaló köztisztviselők talán fészélyezni fogják a népirodát szabad mozgásában.

Ezzel szemben viszont az intéző bizottság ilyen összeállításának megvan az a jó következése, hogy a hatóságoknak, ha nem is hivatalosan, módjukban az iroda működését figyelemmel kísérni és saját hatáskörükben, mint a temesvári példa tanusítja, hathatósan támogatni. Az állami, törvényhatósági és községi hivatalok, ha tudják, hogy hivataluk feje benn van a népiroda intéző bizottságában, kellő figyelemben részesítik a népiroda megkereséseit és előzékenyen fogadják a vagyontalanok érdekében hozzájuk forduló népirodai bizottsági tagokat.

Az új közegészségügyi törvény. A községek közegészségügyi szolgálatáról szóló új törvényt a belügyminiszter a törvényben nyert megbízás alapján november elsején életbe léptette s a törvény végrehajtása iránt a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz intézett rendeletével intézkedett. A kiadott „Utasítás“ lehetőleg rövidre fogva tartalmazza a szükséges utbaigazításokat a törvény rendelkezéseinek, úgy az életbeléptetés alkalmával, mint később esetről-esetről való gyakorlati alkalmazására vonatkozólag.

Községi és körorvosok nyugdíja. A belügyminiszteriumban most készítik a községi és körorvosok nyugdíjintézményének tervezetét. Ebből az alkalomból a belügyminiszter az orvosok halálozási arányának megállapíthatása céljából körrendeletet intézett valamennyi vármegye alispánjához azzal, hogy utasítsák a vármegyei tisztifőorvosát, hogy az 1906., 1907. és 1908. évben a mai napig elhalt községi és körorvosok nevének, korának és lakóhelyének, valamint a halál

VILLANYCSILLÁROK
 GYERMEK-
 KOCSIK
 JÁTÉKOK
 DISZMŰÁRUK

Férfiingek, kalapok, nyakkendők,
 valódi Jäger alsóneműek
 óriási választékban! Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TÖZSDE MELLETT

okának felelítése mellett minden egyes évről külön-külön kimutatást állítson össze. Tekintettel az adatok sürgős szükségességére, utasítsa az alispán a tisztii főorvost arra is, hogy a pontos adatokat tartalmazó kimutatásokat mielőbb közvetlenül hozzá terjeszték fel.

Az első önszegélyző szövetkezet közgyűlése.

Az első önszegélyző szövetkezet f. hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés napirendjére ki volt tűzve a Bittermann Nándor lemondása következtében megüresedett igazgatói állás betöltése és a zálogüzlet megszüntetése.

Késmárky Béla aligazgató nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést s miután megállapította, hogy a szövetkezeti tagok határozatképes számban jelentek meg és az alapszabályok követelményének megfelelően a részvények $\frac{1}{10}$ -de képviselve van, közgyűlési elnöknek dr. Frank Mihályt ajánlotta, kit a közgyűlés egyhangulag meg is választott.

A közgyűlés elnöke a közgyűlést meghirdető meghívóból megállapítván a napirendet, dr. Gaál István jogi tanácsos ajánlatára a közgyűlés tagjai egyhangulag megválasztották igazgatónak Késmárky Bélát és aligazgatónak Brauner Adolfot. A zálogüzlet megszüntetését egyhangu határozattal kimondták.

Utóbbi időben a szövetkezet iránt bizonyos oldalról bizalmatlanságot igyekeztek a közönségben támasztani. A közgyűlés módot szolgáltatott arra, hogy meggyőződjünk a mesterségesen élesztett aggodalom hiábavalóságáról. A felügyelő bizottság és több szövetkezeti tag nyolc napig tartó beható, tüzetes vizsgálat után megállapította, hogy pénztár, magánváltó-tárca, kötvények, szóval minden a legnagyobb rendben van. A szövetkezet nem hogy rosszul állana, mint rosszhiszemű szándékkal híresztelik, hanem nagyon is jól áll, amit még kézzel foghatóbban fog igazolni a most folyó ciklus zártával kifizetésre kerülő osztalék nagysága.

Reméljük, hogy a bizalmatlanság kelésére irányuló törekvések ezzel elnémulnak, annyival is inkább, mert az intézet jövődjére nem kevésbé gondos kezekbe van letéve, mint volt a legközelebbi multban.

H I R E I K .

Uj pénzügyi tanácsos. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Oltványi Ferenc pénzügyi titkár, dévai pénzügyigazgatóhelyettes, bácskai földinket, volt zombori pü. segédtitkár, a temesvári pénzügyigazgatóhoz való áthelyezése mellett pénzügyi tanácsossá végleges minőségben nevezte ki.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dégay Kálmán magyarkanizsai iparostanonciskolai igazgatót ezen állásában véglegesítette.

Iskolalátogatás. Zundl Péter kalocsaegyházmegyei főtanfelügyelő e hó 7-től december 18-ig a csávolyi, adai, moholi, péterrévei, óbecsei, bácsföldvári, szenttamási, kishegyesi, topolyai, bajsai, csantavéri és kelebiai iskolákat fogja meglátogatni.

Helyettesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hörömpö Jánost a titeli áll. polgári fiúiskolához állandó helyettesi minőségben alkalmazta.

Szakfelügyelő. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tordai Imre szegedi áll. felső ipariskolai igazgatót a Bács-Bodrog vármegyei iparos- és kereskedő tanonciskoláknál a szakfelügyelői teendőket ellátásával megbízta.

Tanítók fizetésrendezése. A mult hónapban a vallás- és közoktatásügyi miniszter a községi és felekezeti jellegű elemi népiskolai tanítók fizetésének az 1907. évi 27. t.-c. értelmében leendő rendezésére 18400 korona, eddigelő összesen évi 123740 korona államsegély folyósított.

Papválasztás Sztapáron. A sztapári gör. kel. hitközség az 5 év óta üresedésben volt harmadik gör. kel. lelkészi állást folyó évi október hó 29-én töltötte be. Megválasztotta pedig nagy szótöbbséggel dr. Momirovits István ósziváci lelkészt. Ugy értesülünk, hogy a megválasztott új lelkész, ki néhány év előtt rájött a Ferenc-csatorna vizének gyógyító hatására, mely felfedezése megyszerte ismertté tette a nevét, Sztapáron is szándékozik hidegviz gyógyfürdőt létesíteni — a saját és választói részére.

Eljegyzés. Messinger Ottikát Zomborból eljegyezte Lénárt Vilmos az „Első Leánykihazasító Egylet” titkára Aradról.

A zombori jótékony magyar nőegylet, mint értesülünk, 1909. január hó 9-én jelmez elite-bált rendez. A rendező bizottság a nőegylet vigalmi bizottságából és a zombori ifjuságból alakul. Reméljük, hogy az eszme és terv tényleg megvalósulást is fog nyerni és bár — sajnos — még mindig hiányában van a város egy táncsteremnek, az illetékes körök kegyes jóindulata folytán, sikerülni fog a város bálozó közönségének igényeit kielégíteni és az idei bali saionsot egy emlékezetes éjszakával megrövidíteni.

Megjutalmazott jegyző. A pénzügyminiszter Ivanits Izidor községi jegyzőt a közadók kezelése és behajtása körül kifejtett eredményes működéséért 200 korona jutalomban részesítette.

Halálozás. Impozáns módon megnyilatkozó részvét mellett temették el f. hó 2-án Hercegszántón Czár András r. kath. plébános édesanyját, Bezetic Agótát 85 éves korában.

Iskolalátogatás. Faragó János tanfelügyelő az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatta a kerényi, boróci, bástóvárosi és dunacsébi r. kath., a boróci, bástóvárosi, ópalankai, szilbácsi és parragi gör. kel., az ópalankai, szilbácsi és dunagálosi ág. ev., a palankai áll. polgári fiú- és leányiskolákat, továbbá az ópalankai, kerényi, boróci és bástóvárosi községi jellegű kisdudóvókat összesen 54 tanteremben. A meglátogatott tanintézeteknél tapasztalta, hogy a kerényi r. kath. népiskola annyira tulzsúfolt, hogy annak egyik-másik tantermében 150-nél több tanuló van beírva, a kerényi, boróci és bástóvárosi óvodák épületei nem megfelelőek s az óvodák kellően felszerelve nincsenek, az ópalankai ág. ev. népiskolánál okleveles rendes tanító alkalmazva nincsen, a szilbácsi gör. kel. és a dunagálosi ág. ev. népiskolák felső osztályait vezető tanítók pedig a magyar nyelv tanítását teljesen elhanyagolják. Bejelentette továbbá a közigazgatási bizottságnak, hogy Dunacséb községben egy szerb tannyelvű zugiskolát talált, melyben egy magyarul nem tudó, oklevél nélküli egyén működik mint tanító s amely iskolánál egy, a külföldön megjelent szerb szövegű térképen kívül egyéb tanszert nem talált. Felsorolt és törvénybe ütköző állapotok orvoslása iránt külön javaslatot terjesztett a közigazgatási bizottság elé.

Plurális voks.

Irta: KAJABUSZ.

Lassan, csendesen — ahogy az őszi alkonyat szokott leereszkedni — közelget a szavazásról alkotott törvény betervezése, amely immár világos, hogy sem általános, sem titkos nem lesz. Hát milyen lesz? . . . Én úgy vélekszem, hogy olyan lesz a törvények közt, amilyen a gyümölcsök közt a naspolya. Ez az észhetetlen gyümölcs azzal a különös tulajdonsággal van felruházva, hogy csak akkor jó, amikor rossz; ami úgy értendő, hogy mikor megérik, akkor már élvezhetetlen, ha pedig még nem érett meg, akkor nem tanácsos enni.

Amiért Budapesten a csókolni való proletárok revolverből köpködnek az Andrássy-uton, hogy egyetemes, titkos legyen a voksolás, arra a fekete gróf, a gentleman belügyminiszter az amerikai „holló” zord, unalmas refrénjével felel: „Soha — soha — sohasem!” És ki kárhoztatja ezért a grófot? Azok, akik utcaszerte üvöltenek, terrorizálnak, hazát nem ismernek, akik miatt elpusztulhat a nemzeti termés, csak nekik jusson mentül több, kik halálos ellenségei a polgári társadalomnak s a gazdasági harc mellé oda állították már a politikai érdeket is.

Tetszik tudni milyen állapotok voltak az ókorban Athenében? A népünnepélyek Athen nyilvános luxusának legfényesebb elemét képezték. A köznép államköltségen mulatott, s így a pazarlás és az immoralitás hivatalos beoltást nyert a nép jellemébe. A

demagógok, ha fogytán volt a közkinés, gazdag polgárok halálát követelték. Így Athen polgárai — Plató szerint — restségnek hódoltak, elvűsöget nem ösmertek és kapzsik lettek. A mi szocialistáink közeli rokonai a régi görög munkásnépnek: ugyanazon nyugtalanság, elégtelenség, forradalmi szellem és egoizmus él köztük ma, mint amilyen 3000 év előtt tombolt.

Vagy Rómát nézzük, mikor a degeneráció erőt vett rajta. A nép játéknak, ivásnak, dorbézolásnak hódolt, a nagy cirkusz lett temploma, mindene. A hazát épp úgy szerette, mint a mai szociáldemokrata. Értéktelen dolognak nézte. És a világverő légiók fia nyomról-nyomra meghátráltak az izmos barbárok hadai előtt, az erkölcsi és fizikai degeneráció a nemzeti függetlenség hóhérrja lett. . . .

Szakasztott ilyen állapotok dülnek nálunk. A nagy munkabér emelés sok embert elbolondít, aki azontul csak mesterkélt élvezetek után néz. Munkásnépünk határozottan degenerál. Megöli a pálnka és a rossz dohány nagy fogyasztása. Még csak rá gondolni is rémületes, hogy ezek valamikor jobbjaira, ha a mindent áruba bocsátó nemzetközi szociáldemokrácia apostolai kezébe lenne letéve az államszervezet vezetése. Vadállatok módjára rávetnék magukat ártatlan embertársaikra, a vérszomjas tigrisek felfalnák az államfentartó történelmi osztályok fiait, kiket ma már azért is gyűlölnék, mert megszülettek; az emberi

genie csendes fáradozásának legdicsőbb termékeivel rongyok módjára elbánnának.

Mert ezek előtt nincs semmi szent. Esmények, ideálok, haza, humanitás stb. mind pusztá szó. Ahhoz ragaszkodnak a legcudrabb hidegvérrel, melyhez alkalmissal egy kis enyhe szemtelenséget is hozzákevernek, ami kézzel is megtapintható lévén, reális érzelme kétségtelen. A lelkekben üresek és hangosak, mint a kapitóliumi ludak.

Azonban nem minden munkásproletár soroztatódik a fenti kategóriába. Csak leginkább a nagyvárosiak, akik a mai élet hőseinek tették meg magukat. Akik számára az egész élet gyorsvonat, amely száguld velük előre lázasan, feltarthatlanul. A szelid örömek békességes, meglegedett bogárhátú falvai, virágos tanyái eltűnnek mellettük, ők nagy és merész álmaik mese városiba törnek.

Am a vidéken még találtatódnak becsületes, munkásproletárok, akik a kenyéradó gazdát szent tisztelettel és szeretettel veszik körül s nem óbégatnak azon, hogy a gazda öbelőlük izzasztja ki a jövedelmét. Ilyen az öreg Szalisznyó András, aki 30 esztendő óta aratója Szélpál Antalnak és soha nem esett különbözet köztük. Maga Szélpál is paraszti sorban levő ember, de gazdag. Mindenféle munkára felhasználja Andrást, aki igen célszerű szegény ember, használatos úgy a mezei, mint szőlőbeli munkáknál.

Most is a prészában tesznek-vesznek egyetmást, feltöltögetik a hordókat. Mert hogy már az új bor alkalmasan kipucolta magát,

Ellőtte a kezét. Bajáról írják: Mándits János, Szalai Mihály és Hajdukovits Mátás kimentek a szőlőbe bön-gészni. A Hajdukovits gyerek magával vitt egy pisztolyt is. Bön-gészés közben lövöldözött. Egyik lövésnél a mindenféle lim-lommal tul-tömött pisztolycső szétrepedt s a fiúnak mind az öt ujját letépte. A szerencsétlenül járt fiút a városi kórházban ápolják.

Alapítvány. Tumbász István vajszkai plébános 6000 koronás alapítványt tett le a vajszkai harmadik tanítói állás javadalmazásá-ra. Az alapítványt a kalocsai főkapitán kezeli.

Választás. Dr. Kuzman Oszkár bajai orvost a trencsényi kórház orvosává választották meg.

Megjutalmazott rendőrfel-ügyelő. Nikonitz Emil zsabylai rendőrfelügyelőt a belügyminiszter a közbiztonság terén kifejtett munkásságáért 200 korona jutalomban részesítette.

Eljegyzés. Beke Kálmán szondi vasut-állomásfőnök eljegyezte Vidákovits Etuska kisasszonyt Gombosról.

A Polónyi—Lengyel-pör a kurián. Az országra szóló Polónyi—Lengyel-féle rágalmozási pörben a legfelsőbb bíróság szombaton megsemmisítette a budapesti esküdtbíró-ság ítéletét s a bíróságot új ítélet-hozatalra utasította. Mivel azonban a meg-semmisített eljárásban résztvevő esküdték eljárása kifogás alá esik, meghagyta a kuria, hogy az új tárgyalásból a régi esküdték ki-zárassanak.

Athelyezés. Halász S. ujvidéki postafőtisztet saját kérelmére Temesvárra le-helyezték át.

Uj takarék. Sztapáron — Bácska legjobb pénzpiacán — Militz Szvetozár közs.jegyző és ifj. Szemző Gyula nagybirtokos kezdeményezésére egy új takarékpénztár mint részvénytársaság létesül, mely iránt az érdeklődés már is oly nagy, hogy az egyelőre ki-bocsajtott 800 db 100 koronás részvény 2 nap alatt mind elkelt. A kibocsajtott részvé-nyek számát valószínűleg fel fogják emelni.

Halálozás. Reich Vidor bajai nagy-kereskedő, a Reich Bernát cég tulajdonosa, péntek éjjel szívroghalásban hirtelen meg-halt. A fiatal, életerős ember halála óriási részvétet keltett Baján. A váratlanul elhalt nagykereskedő felesége már hónapok óta halálos beteg. Rajk Aladár dr. Baja város országgyűlési képviselője, fivérért gyászolja az elhunytban.

tehát teli kell tölteni a hordókat. Közben isznak is, egy-két szomszéd is odakeveredik és szó kerülközik elő a politikáról, az álta-lános szavazati jogról, s Zabos Miska szom-széd Isten ucscsával erősíti, hogy ezután lesz a dücső világ, mert nem az urak teszik a törvényt, hanem a népek.

— No no, csittitják a többiek. Nem egészen úgy lesz az, mert plurális voksolás van a miniszter szándékában.

— Hát az micsoda csudabogár?

— Az olyan, hogy például Szalisznyó Andrásnak tizedmagával lesz egy voksa, a zsidó doktornak meg magának lesz három, mer diplomás.

— Ujnye, hogy a ragya verje el, óhajta Zabos Miska őszintén.

— Mit? A törvényt vagy a doktort?

— Leginkább mindkettőt. Hát ha a tiz ember tiz felé akarja adni azt az egyetlen szavazatot, mi lesz akkor?

— Azt igazán nem léhessen tudni. De arra célozhat ez a törvény, hogy ne legyen ezután betűtelen ember az országban. Mit szól kend hozzá Szalisznyó András?

— Én csak azt mondom, hogy ha azokat a csalafintasággal spékelt, bagó gyűjtő kucilistákat béeresztik az ország házába, attul nem lesz boldog a magyar, nem lesz abban egy mákszemnyi haszon se, csak kár.

Kint éjjeli szállásnak való nagy fákat keresnek a varjak, s a levegő égből leszolgál a kiabálásuk: Kár! Kár! Kár!

Az alkohol ői. Mult számunkban már megirtuk, hogy az alkohol évről-évre mennyi áldozatot követel. Ugylátszik azonban, hogy az embereken nem fog a szép szó, az okos tanács. Hiszen nem önmagának prédikál az a lelkes csapat, amely célul tűzte az alkoholtól való tartózkodást, hanem az emberiségért, a társadalomért. Hová fogunk jutni, ha évről-évre azt látjuk, hogy mennyien pusztulnak el az alkohol élvezete által? Hány embert tett már tönkre anyagilag az alkohol? Mennyi azoknak a száma, akikről az ember undorral fordul el, mert az alkohol kivét-köztette emberi formájukból? — Most ismét bemutatunk egy embert, aki az alkoholnak tulajdoníthatja szerencsétlen kimenetelű halálát. Hesz Antal topolyai szabómester a mult hétfőn átment Szabadkára, hogy több bevásárlást eszközöljön. Dolgának elvégzése után betért egy kocsmába és egymásután üritgette a poharakat. Midőn már alaposan bevett a „jóbol“, neki indult az állomáshoz, hogy a vonatot le ne kesse. A berugott ember minden baj nélkül el is jutott odáig, de az előcsarnok feljárománál megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy rögtön eszméletét veszítette. Az elalélt embert be-szállították a kórházba, ahol kedden este meghalt. A törvényszéki boncolás megállapította, hogy a halál oka koponyarepedés és agyrázkódás volt. — Ebből is világosan meg-állapítható, hogy ha a szegény ember nem kábitja el józan eszét az átkos alkohollal, akkor ma is a legjobb egészségnek örvendene és nem kellett volna ily szerencsétlen halállal kimulnia.

Eljegyzés. Ifj. Hegger József Csoplyán eljegyezte Lehmayr Annuskát.

Polgári leányiskola. A kultusz-miniszter Kaszás Róza okleveles polgári iskolai tanítónőnek Zentán egy magánjellegű polgári leányiskolának fentartását engedélyezte.

Szabadságon. Dr. Kopp István zentai járásbíró megrongált egészségének helyreállítása végett hosszabb időre szabad-ságot tartott.

A futtatás vége. Csurogon szomorú szerencsétlenséggel végződött két gazda fut-tatása. Rádnov Ráda és Vászín Gyula hetipiac után borozni tértek a kocsmába. Mig az emberek ittak, addig a kocsikra Rádnov felesége ügyelt. A hosszú barátkozás után végre a két részeg ember az asszony többszöri unszolására megvált a kocsmától és kocsira ültek. Alig indultak el, mikor a borgözös emberek versenyfutásba kezdtek és oly rettenetes módon hajtottak, hogy lélek-veszedelem volt még nézni is. A vágató kocsin ülő Rádnovné a folytonos rettegéstől megőrült és azóta üldözési mániában szenved a szegény asszony.

Nagy tűz. Mult péntek éjjel 12 órakor Zsabyán borzasztó tűz pusztított a Szkandarszki és Cseslyár-féle olaj-motoros malomban, amely nemcsak a malom minden elérhető részét, hanem a mellék-helyiségben elhelyezett 400 mm. lisztet és buzát is teljesen elhamvasztotta. A kivonult tűzoltóság a pusztító elemmel szemben csak a malom közelében levő olajraktárt ment-hette meg. A tűz keletkezésének oka ismeretlen és valószínűleg a gépházából eredt. A kár meghaladja a 60,000 koronát, amelyből azonban biztosítás folytán 50,000 korona megtérül.

Véres merénylet. Makrin György alsókaboli lakos a mult napokban egy nagy konyhakéssel felszerelten, behatolt Sztojadinov Milán lakásába és annak nejét le akarta szurni. A megrémült asszony jajveszékelésére elősietett a férj és az összecsődült szom-szédok segítségével sikerült a támadót véres munkájában megakadályozni. A merénylet ellen megindították a vizsgálatot.

Megunta az életét. Kremács Mária bajsai lakos folyó hó 1-én az istálló-ban felakasztotta magát. Mire hozzátartozói ráakadtak, már nem volt élet benne. Az életunt asszony állítólag azért vált meg az élettől, mert az ura, akivel vadházasságban élt, durván bánt vele.

Eljegyzés. Dr. Uvalits Boriszláv palánkai gyakorló orvos eljegyezte Plávsity Ivánkát Szenttamáson.

Letartóztatott kereskedő. A szabadkai rendőrség letartóztatta Berger Ernő kereskedőt, aki Hartmann és Conen kiviteli nagykereskedő cég kárára, ahol mint bevásárló volt alkalmazva, 2600 koronát sikkasztott.

Leforrázott gyermek. Müller Andrásné bajai lakos a mult napokban kony-hájában mosott és a kimosott ruhát kivitte az udvarra. Amikor a ruhát kivitte, apró gyerekei: egy hat hónapos és egy két és fél éves, az ágyban feküdtek a szomszédos szo-bában. Alig volt Müllerné néhány percig az udvaron, velőtrázó sikoltást hallott a lakás felől. Lelkendezve futott be a konyhába. Az ott eléje táruló rettenetes kép megfagyasz-totta a vért az ereiben. Amig kint járt az udvaron, két és fél esztendő fiacskája le-mászott az ágyról, kiment a konyhába és magára rántotta a takaréktűzhelyen álló forró tejet. A szerencsétlen gyermeket sulyos, élet-veszélyes sérüléseivel beszállították a városi kórházba.

Kétféjű gyermek. Mess György szabadka-sándori lakos feleségének november hó 5-én kétféjű gyermeke született halva. A gyermek holttestét a Mária Valéria-kórházba szállították. Az anya a körülményekhez ké-pest jól érzi magát.

Egyenruhás iskolaszolgák. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a jövő év kezdetével az állami iskolákban érdekes újítást léptet életbe. Az iskolaszolgák diszes egyen-ruhát kapnak, hasonló a miniszteriumi szolgák unifurmisához, sötétkék aranyzsinóros zubonyt és ugyanilyen sapkát.

A madarasi falurossza. Az egész vármegyében a leghiresebb verekedők Buza Barnabás és Buza Orbán bácsmadarasi legények. Ez a két híres falurossza pénteken áttette működési terét Bajára. Vasuton ment a derék testvérpár falujából Bajára. A paraszt krakélérek utközben belekötöttek az egész kocsni minden utasába. Az utasok nem igen akartak kötélnék állani és amikor már nagyon türelmetlen lett a legények garázdálkodása, szóltak a kalauznak. Ezért boszút forraltak a Buzák és amikor Baján leszállottak, a pályau-dvar előterén megtámadták volt utitársaikat bicskával, pisztolylyal és bikacsökökkel. Már kisebb sérülések is történtek, amikor ott termettek a csendőrök és Bácsmegeye leg-hiresebb két krakélért letartóztatták. Ezzel vége volt a bajai vendégszereplésnek.

Lefüleit tolvajok. Schmidt Frigyes ujverbázi lakos átrándult Ujvidékre, ügyes-bajos dolgairak elintézése végett. Midőn teendőit elvégezte, betért egy kocsmába és bort rendelt. A kocsmában ülő Tamás Sándor ujvidéki és Kolompár Ignác kulai lakosok Schmidthez csatlakoztak és csende-sen vitatták a napi eseményeket. Miközben egy őrizetlen pillanatban azonban ügyesen kiemelték Schmidt zsebéből 120 koronával bélelt pénzesztárcáját. De vesztükre. A rend-őrség épp abban a pillanatban fűletle le őket, midőn a zsákmányon osztozkodtak. A rend-őrség mindkettő ellen megtette a feljelentést.

Drágább lesz az ujságpapír. A sok mindenféle kartellhez ma egy új kartell, az ujságpapír-kartell csatlakozott. A papír-gyárosok ugyanis összeültek és elhatározták, hogy a rotációs papír árát 1909 január 1-től kezdve fölemelik négy koronával.

SZÍNHÁZ.

November 5-én igen élvezetes előadás-ban volt része a közönségnek. Bródi Sándor a „Tanítónő“ című falusi életképében mutatta be egy, az édes anyjától elkerült, szegénysorsu, becsületes tanítónőnek a min-dennapi kenyér megszerzéseért vívott küz-delmét és annak hosszas ellenállását, mely-lyel becsületét az élvezethajhászó, erkölcsstelen, bűnös emberek csábításai és minden eszközt

felhasználó aknamunkái ellen meg tudta védeni.

A társadalom néhány alakja, ur, szolgabíró, pap stb. kivétközve minden emberi formából, a legbotrányosabb eszközökkel próbálják hatalmukba keríteni a magára hagyott, védtelen tanítónőt; egyik pénzével próbál hatni, füt-fát, mesebeli tündérországot, boldogító szerelmet ígér, a másik hivatalos hatalmát használja fel és akarja érvényesíteni, a harmadik a vallás-erkölcsi alapra helyezkedik és a vallás cégére alatt akar bűnös szerelmének kielégítést szerezni.

Sok igazság van a darabban, az életből van véve, a mai kor romlott társadalmának visszatükrözése az, mikor a kalandravágyó, élvezethajhász férfi a női becsületet semmibe sem veszi s saját magának hizeleg, sőt igen gyakran — elég lovagiatlanul — mások előtt is dicsekszik, ha egy-egy hódítása sikerült, egy bódítás, melynek a szüzsies női becsület áldozatul esett.

Ilyen megpróbáltatásnak volt kitéve a darabban szereplő fiatal leány, kinek, mert becsületes volt, az egész falu ellenségévé lett, csak egy ember, a kollégája (a falusi tanító) kelt védelmére, de azt is elhallgattatta a felsőbb hatalom, s midőn mégis az igazságot merete bizonyítani, egyszerűen elesapták.

Kifejezést nyert a darabban az is, hogy mily tettekre képes egy becsületes, fiatal leány.

A könnyelmű „nagyságos urat”, ki azt hitte, hogy a vagyoni függetlenségén alapuló hatalma előtt mindenki meghajlik és csábító ígéreteivel az egyszerű tanítónőt is behalozza, kiutasította magától.

Az úrnak imponált a fiatal leány erénye, megszerette, rabjává lett, szakított eddigi életmódjával, eltávolította magától szeretőjét, egy színésznőt és szívében gyökeret vert a becsületes tiszta szerelem párosulva ideálja becsülésével.

Hetekig nem mozdult ki a tanyájáról, nem mutatta magát, de titokban éjjeli zenét adott a tanítónőnek.

A leány ellenségei ebből lehetetlen vádakot kovácsoltak, újra megkísérelték őt az erény útjáról letéríteni és midőn nem sikerült, az iskolaszék szigorú vizsgálatot indított, törvényt ült és elmozdították állásától.

Ennek hallatára visszajött a „nagyságos úr” és megértette a leánnyal, hogy igazán szereti; elküldi a szüleit, hogy kérjek meg a kezét.

A paraszt, de büszke szülők eljöttek, — mert a fiu reájuk parancsolt, — megkérték ugyan a leány kezét, de éreztették a leánnyal, hogy nem tetszik a dolog nekik. Az apa pénzt kínált a leánynak, hogy lemondjon, az anya rá akarta beszélni, hogy fia szeretője legyen.

Nagyon szép ötlete az írónak az a jelenet, midőn a leány elveszi a pénzt, de az ezresek közé egy krajcárt tesz és visszaadja az apának. Kissé visszatetsző azonban, hogy az anya akarja a leányt fia szeretőjévé tenni, valamint hiányossá teszi a darabot, hogy a szülők távozása és visszajövele között történetekről a közönség közvetlen tudomást nem szerez és hogy az író egyetlen szóval sem mutat rá a szülőknek a leány iránt táplált érzelmeik hirtelen változására és hogy miért becsülik ezt a leányt, akit kevéssel ezelőtt szegyletek menyüknék fogadni. Következtetni lehet ugyan ezt a történetből, de azt szavakkal is kellett volna ecsetelni.

A becsületes leány a darab végén menyasszonya lesz a parasztból urrá lett

milliomos fiúnak és a büszke nagyságos most már boldogan öleli keblére fiának aráját.

A szereplők közül különösen ki kell emelni Halasi Mariskát (Tóth Flóra), aki minden tekintetben kidolgozta a szerepét. Játékaért teljes elismerést érdemel és ha így folytatja, szép jövőt jósolhatunk neki.

Virányi Sándor (ifj. Nagy István) méltó partnere volt, igen jól és elegánsan játszott.

Remete Géza (Tanító) szintén jó alakítást végzett, bár kissé tulságos egyszerű embernek tüntette fel a falusi-tanítót. A többi szereplők, Csolnakossy Gyula (id. Nagy István), Halasiné Etel (Nagyasszony), Kabos Gyula (Kántor), Haraszli Vilma (Kántor kisasszony), Halasi Béla (Főúr), Radványi Dezső (Káplán), Solymosi Sándor (Szolgabíró) teljes tudásukat vitték a darabba.

A közönség osztatlan elismerése és figyelme kísérte a darabot, melynek összjátéka kifogástalan volt.

Reméljük, hogy még sok hasonló jó előadásban lesz alkalmunk gyönyörködni.

November hó 6-án, pénteken összevágó jó előadásban gyönyörködhetett a közönség. Souppée Ferenc bájos zenéjű operettje, **Boccaccio** került előadásra.

Ugy a szereplők, mint a zenekar kitétek magukért.

Kaposi Józsa (Boccaccio) sűrű taps jutalmazta általunk már ismert tiszta, szép hangjáért, jó játékaért. Méltó elismerést érdemelnek a többi szereplők is.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a hercegi palotában a lovaglosdi játék éppen nem volt odaillő.

Szombaton, november hó 7-én **A csók-király** volt műsoron.

Az előadás sikerében fő részök volt Kaposi Józsa (Miska, fia csipkeverő) és Pataky Vilmanak (a királyné), kik kellemes és tisztán esengő hangjukkal, és temperamentumos játékkal zajos tapsokat arattak. Kedves alak volt Peterdi Etelka (Évike leánya). Meg kell emlékeznünk Virányi Sándor (Don Bombadilos), Radványi Dezső (Rumsvig Olaf, polgármester) és Solymosi Sándorról (Heenskerk Serafius, tulipántermelő), kik törekvő és gondos játékaikért elismerést érdemelnek.

A karmester odaadó és fáradságot nem ismerő buzgóságát dicséri a zenekar egyöntetű szép játéka.

Folyó hó 8-án, vasárnap délután adták mérsékelt helyük mellett a **Náni-t**, este pedig a **Gretchen-t** ugyiszólván üres ház előtt. De hisz nem is esoda, mert maga a darab a jó izlést mélyen sértő, darva, drasztikus tömkeleg, s ajánljuk az igazgatónak, hogy jövőben ily darabot a színlapon „PP” jelzéssel lasson el.

Az ürességtől kongó nézőtér legfőnyesebben bizonyítja, hogy a zombori publikum ily darabot nem néz végig szívesen.

A szereplőkről csak annyit, hogy teljes igyekezetükkel iparkodtak a frivolitást még nagyobb érvényre juttatni s bár jól játszottak s fáradoztak a darab sikerén — de nem lett volna szükség egyes frivol részletek „különös pointrozására.”

Az Alduna haramiái. Gabonatolvajok.

Röviden megemlékeztünk annak idején, hogy Titelen ismeretlen tettesek már hosszú idő óta az uszályhajókat rendszeresen dezsmálják és így évenként nagymennyiségű árpa, zab és tengeri kerül a tolvajok kezére.

A szállítók tehetetlenek voltak a bujkáló rámolókkal szemben, de a titeli csendőrség is, dacára annak, hogy a feljelentés alapján a legnagyobb buzgalommal hozzálátott a tolvajok kézrekerítésére. A szállítók végre a budapesti rendőrséghez fordultak, ahonnan két detektivet küldtek ki, hogy nyomozzák ki a tolvajokat. A két detektív mint folyammérnök Titelre utazott s miközben gátat mértek, állandóan figyelemmel tartották, kik közelítik meg a Titel alatt horgonyvető uszályhajókat. Hetek óta tartott ez a megfigyelés és a két detektív még mindig nem jutott nyomra. Már azt hitték, hogy eredmény nélkül fognak visszautazni a fővárosba, amikor egy éjszaka észrevették, hogy Titelnél két csónak siklik a kikötő felé, ahol a Dél-német és a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság hat-hat buzával megrakott uszályhajója horgonyzott.

A csónakok közvetlen közelébe jutottak az uszályoknak s egy férfi kötélhágcsón kapaszkodott föl az egyik hajóra. Majd egy másik követte, aki üres zsákokat vitt. A zsákokat buzával töltötték tele, a csónakokba helyezték s Rudolfsnad felé eveztek. Rudolfsnadon a buzát kocsira tették és Ujvidékre szállították, ahol Turi Pál, Damján Mihály és Klein Antal gabonakereskedőknek adták el, métermázsáját négy-hat koronával olcsóbban a rendes aránál.

A detektívek a titeli csendőrség segítségével elfogták az egyik tolvajt, Illin Péter jómódú titeli gazdát, akit tolvajnyelven Futykálov Perának hívnak. Illin, mikor látta, hogy rajtakapták a tolvajkason, nem tagadott. Elmondotta, hogy évek óta lopkodják a gabonát s a lopott holmit mindig Turi, Damján és Klein ujvidéki gabonabizományosok veszik meg, akik ugyanazoknak a budapesti gabonakereskedőknek adják el rendes árért, akitől ők ellopták.

A kézrekerült tolvaj azt is elárulta, hogy sokan részesülnek a jövedelemből. A tolvajszövetkezet tanyája a titeli országúton levő Gusztos csárda s amikor a „jövendelmét” elosztják, valóságos közgyűlés van a csárdában. Pontosan, mindenki megkapja a maga részét. Aki sokat dolgozott, többet kap. Cívődás, összetűzés soha sem volt. Mindenki megelégszik azzal a részzel, amit kap.

A bűntársaik, néhány titeli gazda, akiknek vagyonukat több százezer koronára becsülik, s a Dél-német, Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság s a Dunagőzhajózási Társaság husz koronányosa. Illin azt mondotta, hogy körülbelül száznegyven lopást követtek el s megér legalább száznyolcvanezer koronát az áru, amit együttesen elloptak.

A titeli csendőrség Illint s a három orgazdát letartóztatta.

A husz bűnös kormányos neveit tudja már a csendőrség s a budapesti rendőrség is s már intézkedtek, hogy amint valahol kikötnek, tartóztassák le őket.

NYILTTÉR.)*

Tekintetes Szerkesztőség!

A közérdek szempontjából tisztelettel kérem a következő sorok közzétételére. Hogy Zombor városában villanyvilágítás van, sokan nem is tudják, különösen azok, kik otthon — elég okosan — petroleummal világítanak, mert bizony az utcai világításról meg nem állapíthatják, hacsak valaki fel nem világosítja őket. Ámde mi, állami tisztviselők, kik tél idején délután 4 órától 6—7 óráig világítás mellett dolgozunk, egész határozottan és szomorúan állapítjuk meg, hogy Zomborban, legalább a hivatalokban villanyvilágítás van. Ez a világítás gyalázatosan rossz. Az a derek vállalat széles mosolylyal vágja zsebre a jó pénzünket s még szélesebb mosolylyal — mosolyog a nyereségnek — ad olyan rossz

*) Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

világítást, hogy a szemünk világa vesz bele. Hát, kérem, nekünk semmi közünk az utcai világításhoz — ha egy városatya, vagy más oszlopos férfi egyszer betöri az orrát a rossz világítás folytán, majd kinyitja a száját, hanem ahhoz igenis jogunk van, hogy szó nélkül ne tegye tönkre a szemünket — akár ezer, akár millió forint haszonért, a kerek világnak egy villany-társulata, vagy vállalkozója sem. Ha zsebre vágja a jó pénzt, adjon jó világítást, ez az üzleti becsület. Igen jó volna, ha a szívére venné e szerény felszólalást és nem várná be a városháza tornya alól eljövendő hivatalos intelmet, mert... mert akkor addig bizonyosan megvakulunk.

Egy állami tisztviselő.

Szerkesztői üzenet.

M. M. Miért hallgat? Ily fülhasogató kimerítettől nem csodálók, ha örökre elnémult volna. Kimélet nekünk is!

A. I. Pusztán. A gondolat nem rossz, de a kidolgozás még formátlan. Megírta már más jól. Forrnia kell még.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMANY.

345-35-21

35-22

2930. szám. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 4572/polg. számú végzése következtében Paul Kálmán zombori ügyvéd által képviselt Irsak Vig Mária javára 1800 kor s járulékaik erejéig 1908. évi április hó 28 án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 946 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. bíróság 1908. évi V. 846/4. sz. végzése folytán 1800 korona tőkekövetelés és eddig összesen 124 korona 98 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Nagy templom utca 16 sz. a leendő eszközlésére 1908. évi november hó 21-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. november hó 3 án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

2-1 A Rókus-utca 16. szám alatt levő házban: egy 5 szobából és megfelelő mellék helyiségekből álló lakás 1909. május hó elsejével kiadó.

A megrendelt szenekeket házhoz szállítjuk!

Gergurov Dániel és Fia

vas-, szén- és festékhereshedése
Zombor, Kossuth Lajos utca 10.
Alapított 1824. Telefonszám 93.

Szállítunk kis és nagymennyiségben különféle szenekeket u. m.:

porosz dió, porosz (kocka) brikket, coax és boszniai kőszenekeket;

azután mindenféle hazai és külföldi bányákból különféle célokra használható szenekeket. Szénosztályunk különlegessége a porosz brikket szén, cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben kitűnően használható, sokkal olcsóbb mint a fa. Egy drb brikket 6 óra hosszat ég. Állandóan raktáron! 6-1 Olcsó árak!

2983. szám 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. bíróság 1908. évi Sp. I. 320/4 számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Halm Ervin zombori lakos javára 215 korona és járulékaik erejéig 1908. évi július hó 27 én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felütlglalt és 780 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. bíróság 1908. évi V. 1364/7. sz. végzése folytán 215 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 92 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Rakoczi ut 45. sz. alatt leendő eszközésére 1908. évi november hó 11 napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi október hó 25-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

akások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és kereskedelmi célra nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre.

Üzletek adás-vétele. Jelzálog- o kölcsönök I., II. helyre. o

Állások mindenkinek ingyen. o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mértég-u. 2.

Házeladás.

Juhász-utcában a 4. szám alatt levő ház szabad kézből eladó. — Közelebbi felvilágosítást ad

Kovacsits Mladen
vendéglős a Pávához.

3-1

5509/1908.

Pályázati hirdetmény.

Okér községben üresedésben levő segédjegyzői állásra 1908. évi november hó 25-iki határidővel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

A községtől évi 800 korona, állami kiegészítés 200 korona.

Ujvidék, 1908. november hó 4-én.

NICOLITS,

2-1

főszolgabíró.

Keresek egy adóügyben teljesen jártas okleveles jegyzőt, ki itt helyettes aljegyzőül lesz alkalmazva. Fizetése egyelőre napi 4 korona. Okmányok mielőbb hozzám küldendők.

Kula, 1908. november hó 5.
KUGLER BÉLA,
jegyző. 3-1

2838. szám. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. bíróság 1904. évi Sp. II. 733/7. számú végzése következtében dr. Pastrovits János ügyvéd által képviselt Zombori keresk. és iparbank javára 946 kor. 25 fill. s járulékaik erejéig 1907. évi április hó 24 én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: hintók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. bíróság 1908. évi V. 192/4. sz. végzése folytán 946 kor 25 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szeptember hó 16 ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 123 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Kötös József körut 25 leendő eszközlésére 1908. évi november hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi október hó 25 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Most van a legjobb idő magasszárú- és bokor-, gyász- és futórózsák

ültetésére. Kétéves nyári nemesítések, legszebb fajok, erős koronájuk csak nálam kaphatók. Magasszárú gyászrózsák ára darabonként 1—2 korona, alacsonyszárú darabonként 40—70 fill. Rózsáim nem hasonlíthatók össze cserépben nevelt üvegházi rózsákkal, először mert magról nevelt, saját nevelésű vadócokat használok, másodszer mert rózsáim az itteni talajhoz már hozzászoktak s ennél fogva fejlődésük biztos és a következő esztendőben pompás virágzatot hoznak. Ha a talajt mélyen felássuk, az ültetés után mindjárt megöntöztük s azután betakarjuk, tavaszig biztosan tovább fejlődnek. 3—1

Vidéki megrendelések utánvét mellett.

GOESER ANTAL,
mű- és kereskedelmi kertész ZOMBOR, Rákóczi-ut 42.

Árverési hirdetmény.

Alulírt közbirtokosság közhírré teszi, miszerint tulajdonát képező, a Tiszán üzendő, Padé—Ada közlekedő rév- (komp)-jogot, valamint Padé határában, a Tiszában üzendő halászati jogot **folyó évi november hó 14-én Padén,** a közbirtokosság titkári hivatalában d. u. 4 órakor nyilvános árverésen örökösén eladja.

Közelebbi árverési feltételek a közbirtokossági titkárnál megtekinthetők.

Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, melyekben kiteendő, hogy az árverési feltételeket ismeri s azokat ajánlattevő elfogadja. Kikiáltási ár a komp- (rév)-jogra 32.000 kor. a halászatra . . . 4.000 kor. vagy mindkét jogra összevéve . 36.000 kor. Bánatpénz 10%. 3—3
Padé, 1908. évi október hó 31-én.

Padéi közbirtokosság.

Jegyzői irodámban adóügyben jártas egyén 3 korona napidij mellett állandó és azonnal alkalmazást nyerhet. Levélbeli jelentkezések alulírotthoz intézendők.

Bácstóváros, 1908. október 29.

Nicolics Aurél,
jegyző. 3—3

2769. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1908. évi Sp. III. 615/3 számú végzése következtében dr. Ozeisel Lajos ügyvéd által képviselt Berger és Rosenfeld javára 332 kor. 20 fl. s járulékaik erejéig 1908. évi szeptember hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2300. koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 cseplőgép és 15 hold kukoricatermes nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 1824/2. sz. végzése folytán 332 kor. 20 fl. tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 29-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 87 korona 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán leendő eszközésére 1908. évi november hó 14. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Zomborban, 1908. október hó 25. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

4665/908.

Árverési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának 16386. alisp. 1001. jkv. 908. számú jogerős véghatározatával nyert megbízás folytán ezennel közhírré teszem, hogy az újvidéki járáshoz tartozó Dunagálos község vadászati jogát **Dunagálos községénél 1908. évi november hó 24-én délelőtti 10 órakor** a kötetendő szerződésnek végső fokban leendő megerősítése napjától számítandó 6 évre fogom nyilvános árverés útján bérbe adni. Kikiáltási ár 166 kor. 66 fillér, mely összegnek 10%-a az árverés megkezdése előtt lefizetendő.

Az árverési feltételek nálam a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Újvidék, 1908. év november hó 3-án.

NICOLITS,

főszolgabíró.

245—2—1

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPÍRKERESKEDÉSSEN

ELADÓ.

Széchenyi-körut 20. és
21. számú házak sza-
bad kézből eladó.

3—2 **Bővebbet:**

Széchenyi-körut 20. sz.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladó.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szond-ról szállítva 340 korona. **Több wagon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben,** melyek a legolcsóbb áron szerzethetők be.

Tisztelettel 100—30

**MERKL JÁNOS
SZOND,**

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒

ZOMBORBAN,

☘☘ a vármegye palotájában. ☘☘

Megrendelések a legrövidebb
idő alatt szállítatnak. o

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák
elfogadtnak és a kiállítási áron
szállítatnak. o

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒
☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60—49

Telefonszám: 18.